

Åländska studentlagets årsfestguide

Vett och etikett inför årsfesten

Klädsel

På inbjudan står att dresscoden är ”traditionell högtidsdräkt med akademiska ordnar”. Det innebär frack för herrar och långklänning för damer. Herrarna kan eventuellt också bära mörk kostym, om de inte har någon frack, men detta avviker lite från klädkoden. Traditionell högtidsdräkt kan även innebära folkdräkt. Med dessa dräkter bärs utmärkelsetecken och olika band (se nedan om akademiska ordnar).

Frack

Fracken består av svart frackkappa och svarta byxor med svarta revärer. Till fracken bärs vit frackskjorta, vit fluga och väst. På dagstillställningar används svart väst, men oftast enbart i herrsällskap. På kvällstillställningar bärs vit väst och gränsen mellan dag och kväll är klockan 18. Till fracken används svarta långa strumpor, så långa att benet aldrig syns. Lackskor används till frack. Till fracken används inget armbandsur, istället kan man till exempel ha en fickklocka.

Mörk kostym

Klädkoden mörk kostym innebär traditionellt mörkgrå eller mörkblå kostym, vit skjorta och slips eller fluga. På senare tid används även svart kostym, vilket traditionellt varit reserverat för begravning. Liksom med fracken används till kostym svarta långa strumpor, så att benen aldrig syns. Skorna skall också vara svarta och festliga. Med den mörka kostymen får man bära armbandsur.

Långklänning

Under denna benämning ryms både balklänningar och aftonklänningar. Huvudsaken är att klänningen är tillräckligt lång, så att vaderna täcks helt och hållet. Egentligen borde klänningen nå ända ner till skon, men det viktiga är att vaden täcks. Klänningens färg eller material spelar ingen roll, huvudsaken är att den är festlig. Klänningens ärmlängd kan variera från ärmlöst till lång ärm. Observera dock att man måste ha axlarna täckta, till exempel med sjal, bolero eller festlig jacka, under solennakten och banketten. Till långklänning passar det bra med långa eller korta handskar. Skorna är festliga klackskor eller festsandaler. Handväskan är liten och får gärna vara av samma material som skorna. Observera att handväskan aldrig bör förvaras på bordet under banketten. Vill man bära klocka skall den vara festlig och diskret. Smycken väljs enligt egen smak, huvudsaken är att de passar med klädseln. Armband och ringar bärs ovanpå handskarna, förutom förlovnings- och vigselringar. Till långklänningen bärs festfrisyr, vilket innebär att håret är uppsatt så att nacken syns.

Akademiska ordnar

Till festdräkten bär man band som visar vilka organisationer man tillhör, det vill säga kårband, nationsband, specialföreningsband osv. Dessa säljs på respektive förenings kansli. Åländska Studentlagets styrelse ansvarar för försäljningen av ÅSLs föreningsband. Man bör inte bära mer än tre band samtidigt.

Herrarna bär banden under västen, snett från höger axel neråt mot vänster sida. Banden skall ligga mellan andra och tredje knappen på frackskjortan, ändarna kan till exempel fästas vid hängslena med säkerhetsnål. Kvinnorna bär oftast banden som rosett och den fästs på klänningen vid vänster bröst. Olika föreningar viker sina rosetter lite olika, så det kan löna sig att kolla upp det. Om man bär flera band eller rosetter, bärs de i ”rangordning” så att studentkårens band bärs överst, sedan nationernas och underst föreningarnas. Utmärkelse-, heders- och högtidstecken bärs på vänster sida om inte annat bestäms för ett specifikt tecken.

Festen

Solenna akt

Solenna akten hålls före banketten och denna är den högtidligare delen av årsfesten. Hälsningar och gåvor från vänföreningar framförs vid detta tillfälle. Under solenna akten ska damerna ha axlarna övertäckta. Solenna akten är inte obligatorisk för festens alla deltagare, utan endast för dem som ska överlämna hälsningar och gåvor. Däremot kan det vara ett bra sätt att få upp årsfeststämningen och se vilka andra föreningar som deltar i årsfestfirandet. Om man deltar i solenna akten är det mycket viktigt att komma i tid.

Cocktail

Efter solennakten hålls en cocktail där årsfestdeltagarna har möjlighet att mingla och lära känna varandra innan de sätter sig till bords. Man har även möjlighet att bekanta sig med

sittordningen och hitta sin bordsherre/bordsdam. Det är herrarnas uppgift att leta upp sin bordsdam, så att de kan gå in i bankettsalen tillsammans. Ingen bör dock gå in i festsalen innan årsfestmarskalken har gett besked om det. Damernas axlar är fortfarande täckta.

Bankett

De viktigaste gästerna sitter oftast vid ett hedersbord; honnörsbordet. Dessa gäster går sist in i salen och blir presenterade för de övriga gästerna medan de i tur och ordning blir ”inknackade” av årsfestmarskalken. Alla andra ska alltså ha hunnit slinka sig in före dem. När alla gäster, inklusive honnören, står vid sina platser, bärs fanorna in. Vänd dig så att du följer Finlands fana. Då värdinnan för festen sätter sig gör alla andra det. Herrarna hjälper sin bordsdam med stolen och sätter sig själv därefter. Eftersom man inte får bära handskar vid middagsbordet, tar man dem av sig och placerar dem i famnen tillsammans med handväskan, under servetten. Ingenting onödigt får läggas på bordet. När man en gång satt sig vid bordet, stiger man inte upp förrän varmrätten är utburen. Denna regel har inga undantag. När damen vill stiga upp från bordet skall hennes kavaljer hjälpa henne med stolen.

Sång och tal

Sångledaren har en mycket viktig roll på årsfesten. Han bestämmer när det sjungs och vad som sjungs. Det finns tillfällen då enstaka gäster kan börja en sång, detta sker dock alltid med sångledarens tillstånd. När sångledaren har ordet är alla andra tysta, likaså när marskalken har ordet eller någon håller tal. Det bör även respekteras att man inte äter då någon håller tal, men om man blir törstig kan man diskret ta en klunk vatten.

Enligt etiketten bör man dricka snaps till snapssånger, vin till vinsånger och punsch till punschvisor.

Skålar

Efter varje snapsvisa skålar man: man höjer snapsglaset i höjd med andra frackknappen samtidigt som man vänder sig mot sin bordsdam/bordsherre och ser den i ögonen och säger ”skål”. Damerna skålar först till vänster, sedan till höger och till sist rakt fram. Herrar först till höger, sedan till vänster och till sist rakt fram.

Förrätten

Efter att alla satt sig till bords, presenteras sångledaren som i sin tur sätter igång med Helan, vilket inleder förrätten. Efter Helan får man börja när värdinnan för årsfesten ha tagit upp besticken och börjat äta. Till förrätten använder man de bestick som är placerade längst ut från tallriken. Till förrätten dricks förutom snaps oftast öl. Vatten kan drickas genom hela middagen. Ölen dricks ur det glas som står framför ölfaskan. Den andra snapsen serveras genast efter att Helan sjungits. Om du inte har druckit upp den första, kan du hålla den i kaffekoppen så att du får en hel påfyllning.

Huvudrätten

Till huvudrätten dricker man vin (och snaps när snapsvisor sjungs). Till vinet sjungs det vinvisor och i motsats till snaps får man dricka vin även då det inte sjungits. Huvudrätten äts med de bestick som finns närmast tallriken och man får börja äta när de som sitter närmast runt en har fått sin mat.

Konferens

Rökning i salen är under inga omständigheter tillåten. Vill man röka kan man göra det utomhus under konferensen. Under konferensen, som utlyses efter att huvudrätten är bortdukad, har man även möjlighet att gå på toaletten, mingla och diskutera stämningen. Kom ihåg att Kåren är en restaurang som vilken annan, det är alltså förbjudet att ha medhavd alkohol.

Efterrätt

Efterrättsbesticken finns ovanför tallriken. Dekorationskex och dylikt får ätas med händerna.

Kaffe

Kaffet avnjuts inte i samband med utan efter efterrätten. Till kaffet serveras punsch. Punschen serveras samtidigt som man sjunger punschvisan "Punschen kommer".

Dans

Den första dansen dansar du med din bordsdam/-kavaljer, den andra med den som suttit på din andra sida och sedan med den som suttit mittemot. I regel dansar man två danser med samma person, även om det kallas en dans.

Nachspiel

Efterfesten inleds några timmar efter att banketten tagit slut. Transport från Kåren ordnas. För de hungriga serveras nattmat och för de törstiga diverse drycker. Festen fortsätter vanligen in på småtimmarna.

Sillfrukost

Sillisen börjar klockan 12 nästa dag och hit får du komma klädd hur som helst, om det inte finns något särskilt tema för sillisen. Halare rekommenderas!